

Avaldatud eesti keeles: november 2014
Jõustunud Eesti standardina: september 2012

See dokument on EVS-i poolt loodud eelvaade

MÖÖBEL
Istmed
Katsemeetodid tugevuse ja vastupidavuse määramiseks

Furniture
Seating
Test methods for the determination of strength and durability

EESTI STANDARDI EESSÖNA

See Eesti standard on

- Euroopa standardi EN 1728:2012 ingliskeelse teksti sisu poolest identne tõlge eesti keelde ja sellel on sama staatus mis jõustumistate meetodil vastuvõetud originaalversioonil. Tõlgenduserimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikeks keeltes avaldatud tekstidest;
- jõustunud Eesti standardina inglise keeles septembris 2012;
- eesti keeles avaldatud sellekohase teate ilmumisega EVS Teataja 2014. aasta novembrikuu numbris.

Standardi on tõlkinud TTÜ emeriitdotsent Rein Reiska.

Standardi tõlke koostamise ettepaneku on esitanud tehniline komitee EVS/TK 6 „Mööbel“, standardi tõlkimist on korraldanud Eesti Standardikeskus ning rahastanud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

Sellesse standardisse on parandus EVS-EN 1728:2012/AC:2013 sisse viidud ja tehtud parandused tähistatud püstkriipsuga lehe välisveerisel.

Euroopa standardimisorganisatsioonid on teinud Euroopa standardi EN 1728:2012 rahvuslikele liikmetele kätesaadavaks 18.07.2012. Date of Availability of the European Standard EN 1728:2012 is 18.07.2012.

See standard on Euroopa standardi EN 1728:2012 eestikeelne [et] versioon. Teksti tõlke on avaldanud Eesti Standardikeskus ja sellel on sama staatus ametlike keelte versioonidega.

This standard is the Estonian [et] version of the European Standard EN 1728:2012. It has been translated by the Estonian Centre for Standardisation. It has the same status as the official versions.

Tagasisidet standardi sisu kohta on võimalik edastada, kasutades EVS-i veebilehel asuvat tagasiside vormi või saates e-kirja meiliaadressile standardiosakond@evs.ee.

ICS 97.140 Mööbel

Standardite reproduutseerimise ja levitamise õigus kuulub Eesti Standardikeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardikeskuse kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autorikaitse kohta, võtke palun ühendust Eesti Standardikeskusega: Aru 10, 10317 Tallinn, Eesti; www.evs.ee; telefon 605 5050; e-post info@evs.ee

**EUROOPA STANDARD
EUROPEAN STANDARD
NORME EUROPÉENNE
EUROPÄISCHE NORM**

EN 1728

July 2012

ICS 97.140

Supersedes EN 1728:2000

English Version

**Furniture - Seating - Test methods for the determination of
strength and durability**

Ameublement - Sièges - Méthodes d'essais pour la
détermination de la résistance et de la durabilité

Möbel - Sitzmöbel - Prüfverfahren zur Bestimmung der
Festigkeit und Dauerhaltbarkeit

This European Standard was approved by CEN on 9 June 2012.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the CEN-CENELEC Management Centre or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the CEN-CENELEC Management Centre has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, Former Yugoslav Republic of Macedonia, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

Management Centre: Avenue Marnix 17, B-1000 Brussels

SISUKORD

EESSÕNA.....	4
1 KÄSITLUSALA	5
2 NORMIVIITED	5
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED	5
4 ÜLDISED KATSETINGIMUSED	6
4.1 Eelnev ettevalmistus.....	6
4.2 Jõudude rakendamine	6
4.3 Tolerantsid	6
5 KATSESEADMED JA KATSERIIISTAD.....	7
6 KATSEPROTSEDUURID – TÖÖTOOLIDE HULKA MITTEKUULUVAD TOOLID	15
6.1 Üldist.....	15
6.2 Istme ja seljatoe koormuspunktide määramine	15
6.2.1 Üldist.....	15
6.2.2 Seljatoega istmed	16
6.2.3 Seljatoeta istmed	16
6.3 Seljatoe nurga määramine	18
6.4 Istme ja seljatoe staatilise koormuse katse	19
6.5 Istme esiserva staatiline koormus	20
6.6 Vertikaalne koormus seljatugedele	21
6.7 Seljatoe staatilise koormuse katse horisontaalselt ettepoole	21
6.8 Jalatoe staatilise koormuse katse	21
6.9 Sääretoe staatilise koormuse katse	22
6.10 Käetoe staatilise koormuse katse külgsuunas	22
6.11 Käetoe staatilise koormuse katse allapoole	22
6.12 Peatoe staatilise koormuse katse.....	23
6.13 Käetoe staatilise koormuse katse vertikaalselt ülespoole	24
6.13.1 Istmed, mida võib liigutada kasutusolukorras	24
6.13.2 Virnastatavad istmed	24
6.14 Vertikaalne staatiline koormus kirjutuse abipindadele	24
6.15 Jalgade staatilise koormuse katse ettepoole	24
6.16 Jalgade staatilise koormuse katse külgsuunas	25
6.17 Kombineeritud istme ja seljatoe vastupidavuskatse.....	26
6.18 Istme esiserva vastupidavuskatse.....	27
6.19 Mitme positsioonilise seljatoega istme vastupidavuskatse	29
6.20 Käetoe vastupidavuskatse	29
6.21 Jalatoe vastupidavuskatse	29
6.22 Kirjutuse abipindade vastupidavuskatse	29
6.23 Klappistmete katsetamine	29
6.24 Istme löögikatse.....	30
6.25 Seljatoe löögikatse	30
6.26 Käetoe löögikatse	31
6.27 Kukutamiskatse	32
6.27.1 Mitmekohaliste istmete kukutamiskatse	32
6.27.2 Virnastatavate istmete kukutamiskatse	33
6.27.3 Kukutamiskatse laua kõrguselt.....	34
6.28 Kukkumiskatse tahapoole	35
6.29 Rullikute ja toolialuse vastupidavus.....	35
6.30 Koormuseta tooli veeremistakistus.....	35
7 KATSEPROTSEDUURID – TÖÖTOOLID.....	36
7.1 Üldist.....	36
7.2 Koormuspunktid.....	36
7.2.1 Üldist.....	36
7.2.2 Koormuspunkt A	36
7.2.3 Koormuspunkt B	37

7.2.4	Koormuspunkt C	37
7.2.5	Koormuspunkt D	37
7.2.6	Koormuspunkt E	37
7.2.7	Koormuspunkt F	37
7.2.8	Koormuspunkt G	37
7.2.9	Koormuspunkt H	38
7.2.10	Koormuspunkt J	38
7.3	Kombineeritud istme ja seljatoe staatilise koormuse katse	38
7.4	Istme esiserva staatilise koormuse katse	39
7.5	Käetoe staatilise koormuse katse allapoole – keskel	39
7.6	Käetoe staatilise koormuse katse allapoole – ees	40
7.7	Käetoe staatilise koormuse katse külgsuunas	40
7.8	Jalatoe staatilise koormuse katse	40
7.9	Istme ja seljatoe vastupidavus	40
7.10	Käetoe vastupidavus	41
7.11	Pöördekatse	41
7.12	Jalatoe vastupidavus	42
7.13	Rullikute ja toolialuse vastupidavus	42
7.14	Koormuseta tooli veeremistakistus	42
8	KATSEPROTSEDUURID – LAMAMISTOOLID	42
8.1	Üldist	42
8.2	Istme ja seljatoe staatilise koormuse katse	42
8.3	Istme ja sääretoe staatilise koormuse lisakatse	42
8.4	Istme ja seljatoe vastupidavuskatse	43
8.4.1	Istme ja seljatoe vastupidavuskatse protseduur	43
8.4.2	Istme lisa vastupidavuskatse protseduur	43
8.5	Seljatoe mehhaniimi vastupidavuskatse	45
8.6	Käetoe staatilise koormuse katse allapoole	45
8.7	Käetoe vastupidavuskatse	45
8.8	Löögikatse	45
8.9	Mobiilsete lamamistoolide töstmiskatse	47
	Lisa A (normlisa) Istme koormuskeha andmed	48
	Lisa B (teatmelisa) Käetoe koormuskeha kirjeldus	51

EESSÕNA

Dokumendi (EN 1728:2012) on koostanud tehniline komitee CEN/TC 207 „Mööbel“, mille sekretariaati haldab UNI.

Euroopa standardile tuleb anda rahvusliku standardi staatus kas identse tõlke avaldamisega või jõustumisteatega hiljemalt 2013. a jaanuariks ja sellega vastuolus olevad rahvuslikud standardid peavad olema kehteteks tunnistatud hiljemalt 2013. a jaanuariks.

Tuleb pöörata tähelepanu võimalusele, et standardi mõni osa võib olla patendiõiguse subjekt. CEN-i [ja/või CENELEC] ei saa pidada vastutavaks sellis(t)e patendiõigus(t)e väljaselgitamise eest.

See dokument asendab standardit EN 1728:2000.

Peamised muudatused võrreldes eelmise väljandega on loetletud allpool.

- Kõik Euroopa mööblistandardites kasutatud istmete katsemeetodid on kokku võetud ühte dokumenti. See dokument sisaldb nüüd meetodeid, mis olid varem loetletud standardis EN 581-2 „Õuemööbel“, standardis EN 1335-3 „Büroo töötool“ ja standardis EN 15373 „Koduvälised istmed“.
- Lisatud on peatugede staatilise koormuse katse.
- Võimaluse korral on katsemeetodeid lihtsustatud ja selgitatud kasutamise kergendamiseks.

CEN-i/CENELEC-i sisereeglite järgi peavad Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide rahvuslikud standardimisorganisatsioonid: Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik, Hispaania, Holland, Horvaatia, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik, Türgi, Ungari ja Ühendkuningriik.

1 KÄSITLUSALA

See Euroopa standard määrab kindlaks katsemeetodid kõikide istmetüüpide konstruktsiooni tugevuse ja vastupidavuse määramiseks, olenemata kasutusest, materjalidest, kujundusest/ehitusest või valmistasprotsessist.

See Euroopa standard ei rakendu laste kõrgetele toolidele, laua külge kinnitatud toolidele ja vanniistmetele, mis on kaetud teiste Euroopa standarditega.

Standard ei sisalda katsemeetodeid vananemise, kahjustumise, ergonomiliste ja elektriliste funktsionide hindamiseks.

Katsemeetodeid ei ole ette nähtud polsterdusmaterjalide nagu polsterduse täitematerjalid ja kattematerjalid vastupidavuse hindamiseks.

See Euroopa standard ei sisalda nõudeid. Nõudeid eri lõppkasutustele võib leida teistest standarditest.

2 NORMIVIITED

Alljärgnevalt loetletud dokumendid, mille kohta on standardis esitatud normiviited, on kas tervenisti või osaliselt vajalikud selle standardi rakendamiseks. Dateeritud viidete korral kehtib üksnes viidatud väljaanne. Dateerimata viidete korral kehtib viidatud dokumendi uusim väljaanne koos võimalike muudatustega.

ISO 7619-2:2010. Rubber, vulcanized or thermoplastic — Determination of indentation hardness — Part 2: IRHD pocket meter method

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Standardi rakendamisel kasutatakse alljärgnevalt esitatud termineid ja määratlusi.

3.1

konstruktsioon (*structure*)

mööbli koormustkandvad osad nagu raam, iste, seljatugi, käetoed ja nende ühendused

3.2

sääretugi (*leg rest*)

istmepiirkonna pikendus, mis on ette nähtud kasutaja jalasäärte toetamiseks

MÄRKUS Sääretugi võib olla või mitte olla püsivalt kinnitatud istme konstruktsiooni külge.

3.3

jalatugi (*foot rest*)

osa, mis on ette nähtud kasutaja jalgade toetamiseks ja mis aitab kasutajal istmele tõusta või istmelt maha tulla

MÄRKUS Jalatugi võib olla või mitte olla püsivalt kinnitatud istme konstruktsiooni külge.

3.4

töötool (*work chair*)

käetugedega või käetugedeta tool ühele täiskasvanule kasutamiseks büroos või koduses töökohas (nt töötades arvutiga), mille ülemine osa, mis koosneb istmest ja seljatoest, toetub ühele tugsambale ja võib pööreda horisontaaltasandis ning on vähemalt kõrguses reguleeritav

3.5

seljatugi (*back rest*)

element, mis toetab kasutaja selga kõrgemal kui 100 mm istme koormuspunktist

3.6

käetoe pikkus (*arm rest length*)

käetugede esi- ja tagaservi läbivate vertikaalide vaheline kaugus